ఆంధ్రభూమి వివిధ వార్షిక సంచిక

ఆదివారం 2—3—1975

నటి

—దేవరాజు మహారాజు

బ్రయోట—

ప్రపంచానికి చీకటి పాట ఇస్తోంది ప్రపంచాన్నే చీకటిపాలిస్తుంది చీకటిలో కొంతదూరం పోట్లాడి... దేశంగాక పూరకున్నాయి సీట్ లలు హీనుల, బలహీనుల గళాలలో అనాదిపు శిరలు. వాటిని అదిమేసూ శతసహస్రం కంఠ స్వరాలు ఉదములు. లోకుల్ని కాల్చుకు తింటున్న తుపాకులు. కీటకాలు సెకం బయటికి రావడానికి భయపడుతున్నాయి- చీకటి బారులా శత్రుసైన్యం-గుంపులు... గుంపులు...దబ్బా. ప్రాణాలు మానాలు మొలగట్టి నగరాన్నే దోచేస్తున్నారు. గాయాలు తగిలినకొద్దీ రక్తం కారుతూ వుండగా పడుగెడుతున్నారు. వాళ్ళను మళ్ళీ వాళ్ళ రక్తపు అరుగుడే పట్టి స్తున్నాయ్ - ఊపిర్లు పగిలిపోతున్నాయ్ దోడిపిద ఎన్నో శిలాలు వాటిపెనుండే పోలీసు వాన '...శరీరం మాంసం, రక్తం అంతా కలిసి బురద...బురద... అధికారం అరుపోంది అసహాయత ఏడుస్తోంది. పెద్దగోల-విశ్వాసం ఉరిపోసుకుంది.

అంతేసేపు వీడివెపుచూసి చూడలేక ఆమె కిటికీ మూసేసింది. ఆమె పేరు సీతా.

అంతపెద్ద బంగళాలో తనపెద్ద గది పూర్తి పూడ్చింగా వుండేది నీలిరంగు బల్బు వెదజల్లే వెలుగులోద్దదనం వుందని పించేది. సిలింగ్ ఫాన్ మెల్లగా తిరుగుతూ పోయినట్టేవేది, ఇప్పుడు పరిస్థితి పూర్తి విరుద్ధంగా వుందనిపిస్తోంది ఆమెకు. ట్రాన్సిస్టర్‌లో "నకోయి నహీనహా. కోయి రాత్‌హా.ఏక్ దర్ఖ్‌బరీ అబాత్‌హా:"లాంటి పాట అతి సన్నగా వినిపిస్తోంది పాట ఆమెలోకి పరిగెత్తింది - వాటలోకి ఆమె దౌంది మెదడ తాత్మిరెక్కనిల్లయింది తనకొచ్చిన అవార్డు మెడల్సు, ముఖ్య మైన వాళ్ళతో కలిసినప్పుడు తీసిన ఫోటోలు, అన్నీ చూసుకుంటోంది వాటిలో ఇక సంబంధ తిరంచనుకుంటోంది.....

ఆమె.శ్వాసః ఆమె కన్నీ బహుమతు లిచ్చింది. ముళ్ళంగా మధి నటి అన్న పేరునిచ్చింది మర రాబోయే మృత్యు

కథానిక

కేమెసుందిః జీవితానికి ఫుల్‌స్టాప్ పెడు తుంది ఆమె ప్రేక్షకులకు ఆమెను గురిం చిన జ్ఞాపకాల్ని పంచుతుంది

ఆమె కూతురు-జ్యాలి

ఆమె కేవలం 'బజీ సార్' మాత్రమే కాకుండా డాక్టర్ మోహన్ సుధీర్‌తో హాయిగా సంసారం వెళ్ళబుచ్చుతున్నాని లోకానికి రుజువు చేయడానికి పుట్టింది. ఆ చిన్నపిల్ల అప్పుడప్పుడు ఏడుస్తోంది తల్లి ఒంటరితనాన్ని పోగొట్టడానికి. మాతృత్వాన్ని తాళగడానికి!!

ఇంటోని పనిమనుషులూ - నౌకరూ అంతా ఏమయ్యారో తెలీదు బాతకి వున్నారో లేదో కూడా తెలీదు గేటుదగ్గ గుర్కా లేదు-ఎవరో కాల్చినట్టుంది తుక్కు-బావు దగ్ధంది మెయిన్‌రోడ్ ఎవరో దబ్బలా బాదుతున్న శబ్దం వినవచ్చింది. గుండెలో బావుదప్పుల వుంది ఆమె గుండెలో మసిలిన రకం మెదడుకెక్కు లోది మెదడంతా అయోమయం! అయ్యింది దేమలు ... ఎగిరిపోలం. 'ఎవరూ?' అని అడగితే-తలపుపిరిగే తన్నిని చప్పుడు అలాలు వచ్చింది

భయంతో ... దవిపోయాననుకునే-తలపు తిసింది

లెపిటెంట్ ఆ సప్పులాతో బాలాపం దున్నారు-జనాలు అందరూ అరుగులు విసూ మర్యాదాలుదాకా వచ్చారు వభవంగా ఉన్న ఇలు ధరగల వసువులు దూసు న్నారు లూట్ చేయడానికి తహతహలాడు తున్నారు. అసహ్యం మీనాను తప్ప వేరేవి చూడలేదు ఎదో ఇపికకచ్చినవాడిలా 'హుమాయూన్'-అని పిలిచారు. "నువు అన్న-నరికి తుమేరా?"-"ఓ-అమినర్ కాదు సర్. ప్రఖ్యాత నటః - ఐఫీసీ ఎక్స్‌రసీ"

"ఏమి అయితే ఏ ముందిః మాకు బాగుంది...సో యు మెనోనా-యూనిట్‌లో నేను తరువాత కలుస్తాను వీళ్ళందరినీ స్థానానికి తీసుకుపో-ఎక్కడైనా అనవస రంగా అపమర్యాద ప్రదర్శించకుండా కవి పెట్టు జాగ్రత్తః-ఫ్రెండ్"

కాల్యూట్ దేసి అతను ఆమిగిలిన దాలా మందితో వెళ్ళిపోయ్యాడు మెయిన్‌రోడ్ పెదేసి వచ్చాడు ఆసహ్యంగా. ఆమె చిన్నగా నవ్వింది. అక్కడితనకి స్వర్గం కనిపిం చింది ఒకసారి వెళ్ళి గట్టిగా ఆమెను ముద్దు...అనుకున్నాడు ఆమెవెపు తిరి గాడు. 'ఓ-నో-డోంట్"-పొంటన్ నీదిని పైకి ఎగదిమ్మినట్టు-పదార్థాల్ని జరుపుగా మత్తుగా చిలికింది కలిగితనం పలికింది పరవశుడయ్యాడు లపినెట్ "నువ్వు జీతవు—" ఏదో అనబోయాడు తల గాలిలా నవ్వింది "నీకుదాలాదిః కము..." మల్లెమొగ్గలా నవ్వింది. "పేరేమిటిః-మిసాలు మెలేనూ అడిగాడు ఆమె సోగకళ్ళు మరింత అందంగా తిప్పి. బుగ్గమీద చిక్కని సొట్ట పడినప్పుడు అంది. "వజాబ్"

"ఏబాద్?"-ఆశ్చర్యపోయ్యాడు విపరీ తంగా నవ్వాడు. "వరాబ్ వరాబ్-మంచి పేరు"

ఆమెకేదో అలోచన వచ్చింది "మీకు వరాబ్ ఇష్టమా?"

"హాఁఅవును నువ్వు ఎంత ఇష్టమో అంతః"-తెల్లని దర్శం. ముంజీద పడు తున్న వెంట్రుకలు, కళ్ళు, బుగ్గలు... ఎంత అందాన్ని అందిచాయి కాని వాటిలో అంతఆకర్షణ ఏమీలేదనిపించింది. కిందికిచూస్తూ పోయి ఆగాడు! ఆమె గుండె ఆగిందిః-ఆమె అవరంగా నవ్వింది.

"ఒంటరిగా ఉన్నాన నీ దయపడు తున్నావా? అల్లామియాపిలిచి ఇటు నీ పాణం తీయను కాని నువ్ బుదిగా నే చెప్పినటు విదాలి లెట్‌అవ్ రిరాక్స్ టుగెదర్ ..."

సకేనన్నటు మెలగా తల కదిలించి గమ్మత్తుగా నక్కుమూసి. తిరిగి నిశ్శబ్దంగా నవ్వి అక్కడినుండి మరోవెపు కదిలింది.

"డింక్స్ రడీగా వున్నాయి-తాగు దారా కొంచెం..."

"ఓ ... నో ... నో ... థాంక్స్ నువ్వే..."

"ఊ...వేను"-ఊరించింది.

"తుమ్ కొ ఫీన్‌లాగా పహ.తుమ్‌సే జైసా హిర్ కిహీ అకానా మె నహీ..." అతని మాటలు పూర్తికాకముందే నవ్వింది

"అమ్మాయిల్ని వర్ణించడం మీకు బాగా వచ్చు ..."

"అది నా పనికాదు కాని పెళ్ళయిన కొత్తలో నా మిసెసితో ఇలాగే అనేవాణి ఆకోలలు జ్ఞాపకానికొస్తున్నాయి నీముందు

మాటలు పెరుగుతుండగానే కూర్చోమని చెయ్యి పట్టి. కూర్చోబెడుతుంది తన పక్కనే. అతని చెయ్యి తన చేతులోకి తీసుకుంది-అటు

"అసలు నివయం అలాపుంచి, మాట లోకి దింపుతున్నావ్... నేను త్వరగా వెళ్ళి పోవాలి ఆఫీసరు కోప్పడతాడు"

"మీ ఆఫీసరు ఇలాగే ఎవరి-దలోనో దూరిపుంటాడు"-కళ్ళు మిలమిలా కదిలిం చింది

"కాదు. త్వరగా పని పూర్తిచేసు కుని వెళ్ళితే మంచిది"

గడిగా ఏదో చేయాలని తపన-కాని అమె చనువుగా దగ్గరకి దరుతోంది గనక, బలవంతంచేయ్యడమలాగ-బుజ్జగిస్తున్నారు అటు నవ్వుతో వెలగులోంది-వెలుగులో అతను కిలకంగా కాలిపోతున్నాడు

"యూఆర్ సో హాండ్‌సమ్"-తియగా అంది ఆనందం పొంగులు దాటింది లేపి నెంటకు మళ్ళి ఆమే అంది "వయసు ను బ్బ్ బి పెళ్ళి చేసుకున్నారేమిటిః"-అమాయకంగా

"అబ్బే లేదు-యిరిసి. యిరవై ఆయి దేళ్ళవుతోంది ఇద్దరమ్మాయిలు కూడా బహారీ-మొనిషీ'

"పిలలా నావయస్సుఃటుందా వాళ్ళకి?"

"బహోర్ నీ వయసుది..."

"దాలా అందంగా వుంటారా వాళ్ళు"-అందంగా మొహం తిప్పి ఉత్సాహంగా అడిగింది

"అవును!"-చిరునవ్వు నవ్వాడు -

(మిగతా 6వ పేజీలో)

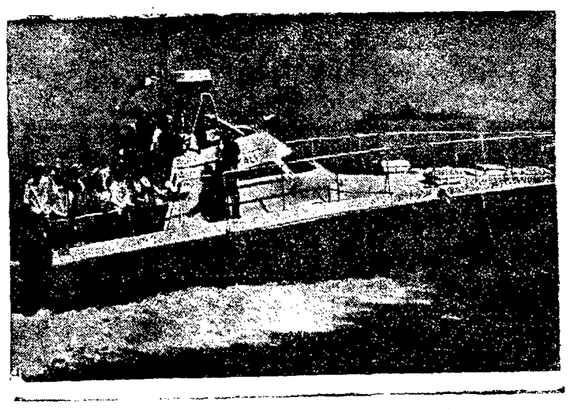

దొంగ రవాణా నిరోధంలో తోడ్పడే నౌకలు

అంతరంగిక భద్రతా చట్టం అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత సరుకుల దొంగ రవాణా నివారణకు అతిశీఘ్రంగా వెళ్ళే "కాశీ" "దురా" అనే రెండు చిన్న నౌకలను హిందూ మహాసముద్ర జలాలలో వినియోగంలోకి తీసుకొనివచ్చారు. ఏటి పేరు తెలిపినే దొంగ రవాణా దారులకు గుండె దడదడ లాడుతుంది ఏటిని నార్వేలో నిర్మించారు ఏటిలో తెలిక రకం మరతుపాకులు. రేడార్ యంత్ర సాధనాలు. నిస్తంతి వార్తా సహార సాధనాలు, రాత్రిపూట కతిక చీకటిలోకూడా దూరపు వస్తువులను పసికట్టడానికి ఉపయోగపడే దృశ్య పరికరాలు అమర్చారు అందుకే ఇవి అంటే దొంగరవాణా దారులకు విజంగా సింహ స్వప్నం. "కాశీ" నౌక ఇప్పటికే దొంగ సరుకులతో దాటుగా బొంబాయి వెపు వస్తున్న మూడు నౌకలను మధ్యలోనే అటకాయించి వాటి అట కట్టించింది పై చిత్రంలో నౌక "కాశీ".

'ఆధునిక మీరా' మహాదేవి వర్మ

సుప్రసిద్ధ హిందీ కవయిత్రి "మహాదేవి" సంయుక్త పాఠ్యాంశాలలోని ప్రముఖ కవి తనే సానమాన ఇన్నించినది ఆధునిక యుగమున హిందీ కావ్యముల రచించిన మహాదేవి పద్య రచనలతోపాటు గద్యరచనలలో కూడ అద్వితీయమైన స్థానమును పొందినది విరుహిణీ హిందీ సాహిత్యములో "మహాదేవి" అని పిలవబడుతున్నది. తన పద్యములు ఆధ్యాత్మికతతో కూడ యున్నవి. అందులో నామెకు సంపూర్ణ శుభకలలిం చినది వారి "నామా" అను గ్రంథమున లభించును వాడుస్వతంత్రత. బహుమతి నుద్ధ వించి తల్లిచే శత్రిరసముతో కూడిన 'పీరా బాయి' గెయములు విని సంస్కృతమున "ఎం.ఎ" పరీక్ష నందుత్తీర్ణత నొందిన వీరు ఏ కాంతి జీవనమును గడిపి నిశ్చయించుకొనిరి ప్రయాగ మహిళ విద్యాపీఠమున "అధ్యక్ష" పదవిలో సిరపడ సేవాభావముతో తన హృదయమునకు పశాంతత చేకూర్చుకొనిరి

మహాదేవి "ఆధునిక మీరా"గా హిందీ జగత్తునకు పరిచయమైనది 'ఛాయావాది' కవులుగ గణనకెక్కిన నలుగురు కవు లలో పీరొకరు 'ప్రసాద్' యొక్క కామన నిరాలా' యొక్క పంత్ సుమిత్రానందన్ పంత్' యొక్క కామాయని మరియు మహాదేవి యొక్క అంతర్వేదనలు 'ఛాయావాది' సాహిత్యమునకు వన్నె తెచ్చినవి మహాదేవి పద్య రచనలతోపాటు గద్యరచనలలో కూడ అద్వితీయమైన స్థానమును పొందినది విరుహిణీ హిందీ సాహిత్యములో "మహాదేవి" అని పిలవబడుతున్నది. తన పద్యములు ఆధ్యాత్మికతతో కూడ యున్నవి. అందులో నామెకు సంపూర్ణ శుభకలలిం చినది వారి "నామా" అను గ్రంథమున లభించును వాడుస్వతంత్రత. బహుమతి నుద్ధ వించి తల్లిచే శత్రిరసముతో కూడిన 'పీరా బాయి' గెయములు విని సంస్కృతమున "ఎం.ఎ" పరీక్ష నందుత్తీర్ణత నొందిన వీరు ఏ కాంతి జీవనమును గడిపి నిశ్చయించుకొనిరి ప్రయాగ మహిళ విద్యాపీఠమున "అధ్యక్ష" పదవిలో సిరపడ సేవాభావముతో తన హృదయమునకు పశాంతత చేకూర్చుకొనిరి

మహాదేవి "ఆధునిక మీరా"గా హిందీ జగత్తునకు పరిచయమైనది 'ఛాయావాది' కవులుగ గణనకెక్కిన నలుగురు కవు లలో పీరొకరు 'ప్రసాద్' యొక్క కామన నిరాలా' యొక్క పంత్ సుమిత్రానందన్ పంత్' యొక్క కామాయని మరియు మహాదేవి యొక్క అంతర్వేదనలు 'ఛాయావాది' సాహిత్యమునకు వన్నె తెచ్చినవి మహాదేవి పద్య రచనలతోపాటు గద్యరచనలలో కూడ అద్వితీయమైన స్థానమును పొందినది విరుహిణీ హిందీ సాహిత్యములో "మహాదేవి" అని పిలవబడుతున్నది. తన పద్యములు ఆధ్యాత్మికతతో కూడ యున్నవి. అందులో నామెకు సంపూర్ణ శుభకలలిం చినది వారి "నామా" అను గ్రంథమున లభించును వాడుస్వతంత్రత. బహుమతి నుద్ధ వించి తల్లిచే శత్రిరసముతో కూడిన 'పీరా బాయి' గెయములు విని సంస్కృతమున "ఎం.ఎ" పరీక్ష నందుత్తీర్ణత నొందిన వీరు ఏ కాంతి జీవనమును గడిపి నిశ్చయించుకొనిరి ప్రయాగ మహిళ విద్యాపీఠమున "అధ్యక్ష" పదవిలో సిరపడ సేవాభావముతో తన హృదయమునకు పశాంతత చేకూర్చుకొనిరి

లక్ష్మణార్య

అనాదరకరమైనవి పిరి గీతములలో వేదన మరియు కరుణారసము లాదిక్కతిగలదను ఉలోసందేహములేదు. పీరి వేదనాధిక్యతకి మరియు మాధుర్యోపాసనగల కారణమున విమర్శకులు పీరి 'ఆధునిక' యుగమునకు "మీరా" అనుచుండెడివారు అప్పుడు నుండియే పీరు "ఆధునిక మీరా" అనబడు చుండిరి ఆధునిక మీరా ఎఱుల మీరా "ధక్షకాల్" అను యుగమున ఎడ మాధుర్యభావమును పూర్వవేదనతో కూడిన పదావళి వ్రాసినదో మరియు గానం చేసినదో అటి వేదనా ప్రధానమైనదిక యుగములో మహాదేవి రచనలలో లభించును మీరా మరియు మహాదేవిలలో సీ క్రిద పొందుపర్చిన సామ్యమొగలదు

(అ) పిరిదువారి జనమున్నత వంశము లలో గలిగినది మీరావలె మహాదేవి రాజ వంశ కుటుంబములో జన్మించి పోవచ్చును కాని సంపన్న కుటుంబములో మరియు విద్యాంత వాతావరణమున పెరు పోషింప బడినది కనుక విద్యలలో కలదు పీరా తన గిరిధరుని వియోగదుఃఖములో తమిళి కమిరి జన్మదినాయెను జగదాంబ బాధ కోల్పోయెను పిల అమ్మగారి యొక్క భక్తులెగవలను అలంకరణాదియైనను. "మీరా పోయిబిలే అల్ వెర్డ్ సాంబతియా హోమ్" ఈ పిలుపుగ "హాంబతియా" వియోగమున పిరు రేణునిక్కు కంటుకిపేటు నుండెడివారు "అంసువన్ జలసీంచి-ప్రేమ బేలోయిః"

అలాగే మహాదేవికూడ తన "స్థిర" ప్రియుడుని లేమిన వియోగబాధతో కాలం గడపెను పిరుకూడ పిరికిపక్షి పక్షి రిలుకు నిద్ర రూపమున అనుమాంతు తిప్పుచు పిరువారు

"తన సాధికి పవిత్రకాదక్షతకి పే గుగ పిరి అంబికి కోపిలాయ్ హైం అంహూ బాంతాకరిలేం" అని మాలను వారిపుత్ర తప్పు

(ఆ) ఆర్యాజ ఇడుపులో గలదు. అందు మీరా ఇచు. జగదాంబ, పతి, ధనము అను, రాజ్యము మొదలగు వాని నన్నిటిని త్యజించి యనేక ఇక్కటులతు లోనెనపడకిని హృదయమున "పాంచ లియా" శ్రీకృష్ణుని తన పతిగా భావించెను "మేరే గిరిధర గోపాల్ దూసరోనకోయిః" అను దానిని పర్యవేయుచు తనమరిదిగారితో స్పష్టముగా నెప్పుచుంది "మెనేతో సంచ రియా నరపాయాః"

ఈ మహాదేవికూడ తన స్వాస్థ్యము పియుడుని నాశముంకన్నా చినదయ్యెను "జాన్యమ్ నరిమేం జనాంగే ఆత్మేం పతిమాయ్యాంతః"

గత ఈ యిరువురుకూడ తమ దత పియుల పేమికులగనుటే వారిని తృప్తి పరచుట కొతమయుత్సుకతను గనబర్చు దురు పిరా కింది విధముగా అనును

స్థానాలు బాకర రాజాది,

దాకర్ రహసూన్, జాగ్‌లగాసూం విత ఖతి దరసన్ పాయూం" ఇంతియే కాక "కాషాయాస్త్రము" ధరించి తమ పియత మున్ని పిలువబడు పక్షమించుచుండును.

మహాదేవికూడ తమ "నిర్మమ" వ్యథ హారమదే విసిగివేసెనో తన ఆత్మను

(మిగత 4వ పేజీలో)

రేనాటివీరుడు నరసింహారెడ్డి

భారత స్వాతంత్ర్య సమర చరిత్రలో ఎందరో మహాపురుషులు బ్రిటిష్ పరుత్వాన్ని ఎదిరించి స్వతంత్ర సముపార్జన సుకరిము త్వరితము కావడానికి దేనిన త్యాగాలు, వదర్శించిన వీరోచిత కృత్యాలు మన స్వాతంత్ర్య సమర చరిత్రలో ఉజ్జ్వలములై సమరపురాగ గల్గాలు. 1857లో జరిగిన "సిపాయిల పితూరీ" అని పిలువబడే ప్రథమ స్వాతంత్ర్య యుద్ధానికి పూర్వం తరువాత బ్రిటిష్ పరిపాలనకు వ్యతిరేకముగా ఎందరో వీరులు జరిపిన ఉద్యమాలు కొన్ని చరిత్ర కెక్కినవి మరికొన్ని కాలగర్భంలో కలిసి పోయినవి దక్షిణా పథములో వీరపాండ్యకట బ్రహ్మన్, కటూరురాణి అల్లూరి సీతారామ రాజులు వలెనే, ఉద్యమాన్ని లేవదీసి, కంపెనీ పడుతాన్ని ఎదిరించి అమర జీవుడైన శ్రీ నరసింహారెడ్డి వీరోచిత గాథ చరిత్రలో మరుగు పడి పోయింది ఇటీవల కొందరు చరిత్రకారులు ముఖ్యముగా, డాక్టరు తంగిరాల వెంకట సుబ్బారావుగారు ఈ విషయములో అవిరళ కృషిచేసి వారి తీక్ష్ణ అధ్యయనమును సంపాదించి శ్రీ నరసింహారెడ్డి వీర గాథకు ఒక స్వరూపమను నిచ్చినారు. కర్నూలు జిలా కోవెలకుంట్ల తాలూకా ఉయ్యలవాడనివాసి విద్వజ్జన శేఖరుడు, ఆంధ్రభాషా పారంగతుడైన శ్రీ వాజ్మయనిధి రామయ్యగారు సమ మృదుమధురమైన శైలిలో ఈ గాథను పద్య కావ్యంగా రచించి ఈ మహోజ్వల చరిత్రకు మెరుగులు దిద్దినారు.

"కుంతెరు" అని పిలువబడే కుము క్వతినిది కరు పెపులా వ్యాపించి యున్న పాంతానికి రేనాటిసీమయని పేరు నొప్పం ఈ సీమలో మధ్యగా నుండుటచే నదిత్తడ'అని పేరుగాంచినదిఇప్పుడు పలువ అల్మాలిమానపరులు. కష్టించి పనిచేయు వారు వారి ఆత్మాభిమానమును భంగ మొనర్చిన వారిని మట్టుబెడివరకూ నిదుర పోని స్వభావములు వారివి ఈ ప్రాంత మందలి 64 గ్రామాలను శ్రీ పెదుమల నేటి సంతేపల ఉయరామిరెడ్డిగారు నొప్ప మును రాజధానిగా చేసుకొని పాలించు చుండిరి వారికి పుత్రులు లేనందున శ్రీ నరసింహారెడ్డి దత్తతీసుకొనిరి "రేనాటి వీరుడని" పేరు పొందిన శ్రీ నరసింహారెడ్డి ఈయనే శ్రీ ఉయరామిరెడ్డి రాజ్యమును కోల్పోయినను రాజసమును మాత్రము ఉపు తుపు తునికి వదలినారు శ్రీ నరసింహారెడ్డి తన తండ్రి పరవడిలో పెరిగి పెదయ రాజరికము లేకున్నను ఆ ప్రాంత ప్రజలకు నాయకుడుగా పజా బంధువుగా విలసిలుతూ ప్రజా రక్షణే తన శ్రేయస్సుగా నిలచి నందున, ప్రజలచే పాలకుడుగా పరిగ ణింపండ కంపెనీ వారికి ప్రక్కలో బల్లి ముగా పరిణమించినాడు కంపెనీ పడుత్వ మునకిది కంటగింపుగా నుండుటచే. యితి నిని ఎట్టయినను లొంగదీసుకొని, తమ దాసునిగా చేసుకునుటకు, సమయమని కె ఎదురు చూచుచుండిరి ఆ తరుణములో జరిగిన ఒక సంగటన శ్రీ నరసింహారెడ్డి గారిలో అంతర్గంగా ఉన్న స్వాతంత్ర్య కాంక్ష, కంపెనీపై గల ద్వేషములను జాగృతమొనర్చి తిరుగుబాటు ఉద్యమము నకు కారణ భూతమైనది. కంపెనీవారు తన కప్పుర్వాన్నకి తవర్తి తెచ్చుటకి కోవెల కుంట్ల తహసిల్దారు వద్దకుతమకుమారుని పంపగా, యిది అదనుగా గొని కంపెని అధికారులు రేనాటి వీరుని దుర్భాషలాడి, అతని కుమారుని అవమాన పరచి పంపి వేసిరి ఆత్మాభిమానియైన రెడ్డి ఈ అవ మానమును సహింపక, కంపెని పరిపాల నను తుదముట్టడానికి పతిజ్ఞను పంతాల్పముతో ప్రాణముకన్న మానమే మిన్నయని నమ్మి ప్రాణము త్యజించి పాయముగా వెంచు ఆ ప్రాంత మందలి కోయ శిరులను సమ కూర్చుకొని, కోవెలకుంట్ల పై దండెత్తినాడు రెడ్డిగారి దండయాత్ర వార్త అలకించి నందనే దారిపోడువునా వేలాది ప్రజల వారికి తోడ్పాటు అర్పించిరి అంతేకాదు ఉద్యమానికి తమ తోడ్పాటును ప్రకటం చిరి శ్రీ రెడ్డిగారు కోవెలకుంట్లలో కట్టే రిని ముట్టడించి అగ్నిపుల్ల దాగియున్ని సిహ సిల్ దారును తన కరవాలమున కెరజేసి, ఆ పట్టణమును స్వాధీన మొనర్చుకొనిరి ఈ ముట్టడి సమయమున శ్రీలు, బాలకులు పేద పేదల కోలిపోరాదని, తన సైన్య మునకు కఠినమైన ఆజ్ఞను జనగి. ఏ విధ మైన దోపిడీలు జరుగరాదని శాసించినారు ఈ పాంత పరిపాలనకు కంపెనీ పడు త్వము నివ్వరావడి తమపాలనకు అంతిమ పదియలు సమీపించినవని భయపడి శ్రీ రెడ్డిగారిని బంధించుటకు వారు ఆత్మాభి మానుగా వివసించుచున్న ఉయ్యాలవాడను, స్వదేశీ సిపాయీలతో కూడిన ఒకదళమును పంపినది. కాని ఆ సిపాయిలు శ్రీ రెడ్డి గారిని ఎదిరించలేక పోయిరి. వారిలో మొలకెత్తుచున్న దేశాభిమానము అద్భుతరా శ్రీ రెడ్డిగారువారి అనుచరులు ఈ సిపాయి దళముతో యుద్ధము చేయకనే వారు తమ ఆయుధములను విడిచి పారిపోవునట్లు చేసిరి

ఉయ్యాలవాడ కదన రంగమునకు అను కూలముగా లేని కారణముచేత శత్రు దుర్భే ధ్యమైన తన మనుపటి రాజధాని యగు "నొన్నము"ను తన కార్యక్షేత్రముగా చేసుకొని, బ్రిటిషువారి ముబరక ఎదురు దూడసాగిరి వారితియ సిపాయి దళపు సరాదవము విన్నంతనే ఆంగ్లేయ వారు భయ భ్రాంతులై, కర్నూల్ బాటన్ నాయకత్వమున అధ్వపు బ్రిటిషుదళమును యుద్ధమునకు పంపిరి ఈలోగా శ్రీ రెడ్డి గారు ముట్టడిని ఎదుర్కొనుటకై అనువగు సాధనములన్నియు సేకరించుటయే గాక, తన, పొరుగునున్న విజయ నగర రాజ సంతతికి చెందిన, తన మిత్రుడయిన 'అవుకు రాజు' ఇతర పాలెగార్ల సహాయ మును పొంద ప్రయత్నించిరి. మహాశక్తి వంతమైన సమీప మారకాయధాలు గల్గిన, ఆజేయమైన తోచు బ్రిటిషువారి అగడాము నకు గురి కావలసివచ్చునను భయముతో. వీరు శ్రీ రెడ్డిగారికి బహిరంగముగా పాయ పడుటకు ముందుకు రాక పోయిరి.

ఇది రెడ్డిగారి ఆత్మస్థైర్యానికి విఘాతము కల్గించకపోగా, బ్రిటిష్ పరుత్వమును ఎదిరించాలనే కోరికను దృఢతరము చేసి నది తన కోటలో మేటి ఏలు కాండుడు, దూరమున నుండు వారిని గురి తప్పక కొట్టగల నైపుణ్యముగల వాడిసెలు విసిరే మహా ధృడకాయులను, పొరు చేయగలిగ శ్రీలు కూడా వేట కొడవ.తతో ఇరు సంహారము గావించుటకు ఉద్యుక్తులయిరి ఈ లోగా కర్నూల్ బాటన్ నొస్సం దుర్గ మును ముట్టడించినాడు బాణములను వాడిసెలను పయోగించియు, కోట పెం బాకు వారిపై సల సల కాగు నూనెను గుప్పించియు, తల్లవారి శత్రువులం నిరువ యాగ మొనర్చిరి ఈ తీవ్ర పతిఘటనకు లోనైన బ్రిటిష్ సైన్యములు వెనుకకు మళ్ళవలసి వచ్చినవి అదనపు సహాయ మును పరుత్వమును పంపినది కాని మరుగున నుండి శ్రీ రెడ్డిగారి విజయమును ఆకాంక్షించుచు, అవుకు రాజు మొదలగు పోడు పాలెగార్లు తోడ మధ్యనే వారిని కొగ్గొట్టడ ఆ పయిహాయను వాడుకొని అందకుండునటు చేసిరి దీంతో భయము చెంది బాటన్ కాలికి బుద్ధిచెప్పినాడు దీని తరువాతనే శ్రీ నరసింహారెడ్డి గారు నొస్సం పల ప్రాంతములో తమ కార్యక్షేత్రమును విస్తరించుకొని దాదాపు 3 సంవత్సరములు దిజిష్టవారిని ముప్పుతిప్పల పెట్టి చివరకు విశ్వాస గాతకులన సహపక్షీయుల వలన బ్రిటిష్ వారికి చిక్కి కోవెల కుంట్లలోనే ఉరి తీయబడినారు

ఈ మహా పురుషుడు స్వాతంత్ర్య సమర వీరుడు, పాగించిన ఈ ఉద్యమము బానిస జాతి చరిత్రలో సువర్ణ గట్టం ఇతడు అవతారా పురుషుడని, ఆ జాతి సంతూతుడని ఆ జాతికి ఈ జాతికి ఈ ప్రాంత ప్రజల సమ్మతము అందువల్లనే ఇరవటి ప్రజలు తమకు యే రుగ్మతలు కలి గినా, అతనిని ఉరితీసిన రోజు నుండి మట్టిని తినుకొనిపోయి రక్షిం. విమాతిగా ధరించు ఆలారము ఇప్పటికిని యున్నది

యూన్సిలాజి తాంతియాతోపే, పీర పాండ్య కట్టబొమ్మన్ అల్లూరి సీతారాము లు, సరాం భగవత్సింగ్, సుభాష్ చంద్ర రాజు గురు వంటి దేశ భక్తుల కోవకు చెందిన ఈ మహాపురుషుడు తలగు ప్రజలకు పూజ నీయుడు భారత జాతి రత్నము ఇతనికి తగిన స్మారక చిహ్నాలు ఏర్పాటు చేయ వలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వముపై నున్నది

(అకాలపాటి పొజ్యంతో)

హైదరాబాదు పిలుపు

సంప్రదించండి

కవిరాజ్ పండిట్ దుర్గాదత్ శర్మ

వైద్య వాచస్పతి

గుండె బారలు	ఇనకానిటి	పిసులు
నరముల బలహీనత	హిస్టీరియా	అస్థమా
జ్ఞి లోపాలు	రక్తహీనత్వాది	పెళ్ళ
రక్తము నివమగుట	మూత్రాతిధార్మ	సెనసీ పక్షవాతం

మరియు సాధ్యము కాని ఇతర వ్యాధులకు

హైదరాబాదు- 976 మార్చి 2,3 తేదీలు ఉ 8.00 నుండి 1.00 గం. సా: 4.00 నుండి 7.00 గంటలు: తాజ్ మహల్ హోటల్ కంగోతి రోడ్ ఫోను: 40181

సమయానికి చేరుకోవటానికి వీరు విమాన ప్రయాణం చేస్తారు పై తేదీలను గమనించి వీరి వైద్య సలహాలను పొందండి

KALPA PHARMACY
Navratna Chowk, JULLUNDUR CITY. (Punjab).

ప్రతి గృహిణికి రహస్యపు పాడి

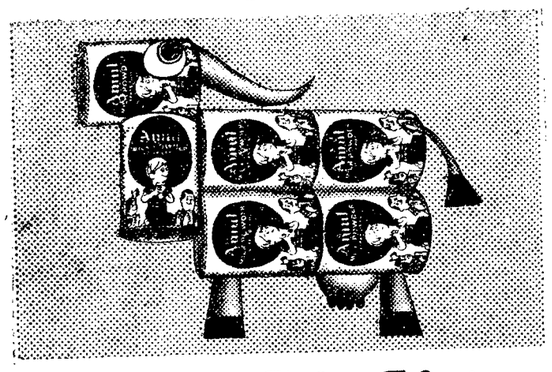

అమూల్ మిల్క్ పౌడర్ మీకు పాలకి కొరత లేకుండా సరఫరా చేస్తుంది.

ఇది పాలా అనుకూలమైనది. సర్వదా స్వచ్ఛమైన పాలు మీ ఇంటిలో లభిస్తాయి. శ్రద్ధగా సీలుచేయబడిన అమూల్ మిల్క్ పౌడర్ డబ్బాను, ఎల్లప్పుడూ మీ దగ్గిర ఉంచుకోండి.

టీ, కాఫీ, మిల్క్‌షేక్స్, పుడ్డింగ్స్, పెరుగు, పాయసం, హల్వా, కేక్స్, గులాబ్ జామ్ కిత్రేష్టమైనది. కొంచెం హాలకి కలపండి మీగడ రుచి వస్తుంది. అమూల్ మిల్క్ పౌడర్‌ని, పిక్‌నిక్‌లకి, ప్రయాణాలకి మరియు సెలవల్లో వెంట తీసుకెళ్ళండి. కోకొల్లలుగా మంచి అమూల్ మిల్క్ పౌడర్‌లో ఆనందించండి.

అమ్మకము చేయించువారు:
ది గుజరాత్ కో ఆపరేటివ్ మిల్క్ మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ లిమిటెడ్, ఆనంద్.

ASP/AMP-18

ఆమె సున్నితమైంది...ఆమె అర్థంకానిది...
ఆమె మృదువైంది, దృఢమైంది, సౌందర్యం సంతరించుకున్నది...అందుకే ఆమె పరిపూర్ణ స్త్రీ.

నట్టువంటి బాల్యము...అనురాగపూరితమైనది: మిమ్మల్ని అలరించేందుకే ఆకర్షక్ సువాసనంతో మిమ్మల్ని రంజింపచేసేది...క్షణకాలం మీలో అపూర్వాన్ని చూడాలని కల్గించేందుకు ప్రత్యేకంగా రూపొందించబడింది. అదే మీ వీయుల్ ఆఫ్ లాంలో మాత్రమే సమర్పించగలిగేది.

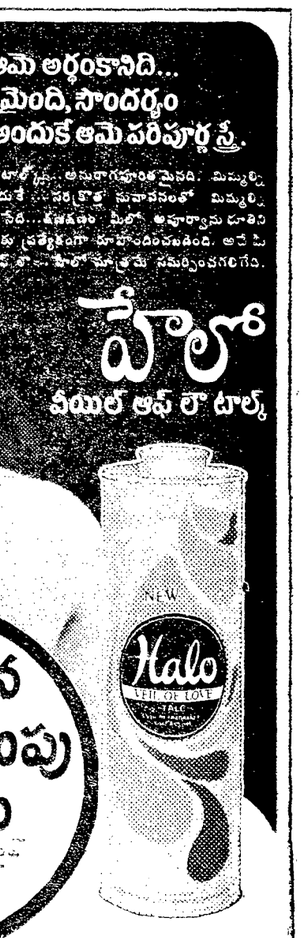

హాలో
వీయుల్ ఆఫ్ లాంటాల్క్

ప్రత్యేకమైన రూ. 1.50 తగ్గింపు అవకాశం

మా ప్రతి బహుమతి పైన హ్యాక్ ఖరీదులో

ఈ క్రింది కూపన్ కత్తిరించండి. మీ పేరు, చిరునామా ఇంగ్లీషులో వ్రాసి కూపన్‌లో గల చిరునామాకు పంపండి. ఆపైన మీకు ప్రత్యేకమైన ఓ డిస్కౌంట్ వౌచర్ లభిస్తుంది. ఆ డిస్కౌంట్ వౌచరను మీ డీలర్ వద్దకు తీసుకువెళితే, అతను మీకు హాలో వీయుల్ ఆఫ్ లాంటాల్క్‌ను మామూలు ఖరీదుకన్నా రూ. 1.50 తక్కువకు ఇస్తాడు.
ఈ ప్రత్యేకమైన తగ్గింపు సౌకర్యం కొద్ది కాలానికే పరిమితం. అందుకే త్వరపడండి వేరే మీ కూపన్ పోస్ట్ చేయండి.

ఈ చుక్కలవెంబడి కత్తిరించండి.

COUPON
To
Halo Veil of Love Talc D.O.
C/o Colgate-Palmolive (India) Pvt. Ltd.
12-A Ritchie Street, Madras 600 002
AB

Dear Sirs,
I would like to have my Halo Veil of Love Talc discount voucher sent to:

Name _____

Address _____

HT.G.2 PL